

Arkivsak

26/10310-2

Saksbehandler

Geir Morten Johansen

Saksgang

Hovedutvalg for næring, industri og

klima

Fylkesutvalg

Fylkestinget

Møtedato

26.05.2026

10.06.2026

18.06.2026

Foretaksmøte - Innovasjon Norge 2026

Innstilling fra fylkesdirektøren

Innkalling til foretaksmøte i Innovasjon Norge 19. mai 2026 tas til orientering.

Bakgrunn og saksgang

Telemark fylkeskommune mottok 17. april 2026 innkalling med agenda og dokumenter til foretaksmøte i Innovasjon Norge, lagt ved i saken.

Saken fremmes for hovedutvalg for næring, industri og klima til uttalelse. Fylkesutvalget innstiller til fylkestinget som fatter endelig vedtak i saken.

Saksopplysninger

Årsberetningen er rapportering til eierne og deres eierstyring. Det nasjonale særlovselskapet eies med en andel på 2,58 % av Telemark fylkeskommune.

Innovasjon Norge har ifølge styret god måloppnåelse i 2025, til tross for krevende tider for både næringslivet og organisasjonen. Rundt 10 000 bedrifter mottok en tjeneste, og styret viser til at leveransene gir mervest i salgsinntekter, verdiskaping og produktivitet sammenlignet med bedrifter som ikke har fått tjenester.

Styret løfter fram behovet for langsiktighet og et faktabasert ordskifte, samt forutsigbarhet for bedrifter i hele landet.

Nøkkeltall og leveranser (nasjonalt)

- I 2025 ble det innvilget 9,4 milliarder kroner i lån, tilskudd og garantier til norsk næringsliv (mot 9,8 milliarder i 2024).
- Stortinget og fylkeskommunene bevilget samlet 5,8 milliarder kroner til Innovasjon Norge i 2025.
- Tilskudd var totalt 4,4 milliarder kroner (omtrent på nivå med 2024). Styret forklarer at innovasjonstilskudd falt fra 2024 fordi 2024 var ekstraordinært høyt grunnet «batterimilliarden» (IPCEI).

- Garantier økte (fra 600 millioner til 800 millioner kroner), og vekstgarantiordningen ga i 2025 for første gang over 1 milliard kroner i garanterte lån og kreditter.
- Styret viser til at 96 % av bedriftene oppgir at støtten i høy eller middels grad har vært utslagsgivende for realisering av prosjektet.

Strategi 2025–2030: hva Innovasjon Norge skal prioritere

Styret vedtok ny strategi ved utgangen av 2024 for perioden 2025–2030. Hovedmålene er å:

- gjøre næringslivet **mer produktivt**, og
- sørge for at flere bedrifter **vokser internasjonalt**, med tre «kundeløfter»: foretrukket rådgiver, bank som utfordrer, og partner som utløser kapital og åpner dører til markeder.

Temaer spesielt relevante for Telemark

A) Grønn industri, omstilling og kapital til store prosjekter

- Styret peker på sterk vekst i lån i risikoporteføljen, blant annet som følge av utbetalinger knyttet til Grønn Industrifinansiering.
- Telemark har i 2025 fått store tilsagn til grønn industri og energi, blant annet et lån på 400 millioner kroner til Vianode AS i Porsgrunn (grønn industrifinansiering) og samlet 100 millioner kroner til Norsk Hydrogen AS i Tinn (kombinasjon av virkemidler).

B) Eksport og internasjonal markedsadgang

- Styret beskriver 2025 som et krevende år for internasjonal handel og understreker at eksportbedrifter ofte er mer produktive. Samtidig varsles at statsbudsjettet for 2026 strammer inn rammer knyttet til eksportarbeidet, og at ønsket styrking ute ikke lar seg gjennomføre i 2026.
- Styret viser også til resultater fra internasjonale kontorer (blant annet kundebetaling og signerte kontrakter) og at Innovasjon Norge har etablert tilstedeværelse i Kyiv og et nytt kontor i Sydney med forsvarsspesialisering.

C) Reiseliv – bærekraft og lønnsomhet i distriktene

- Styret framhever reiselivet som en sentral eksport- og distriktsnæring, men peker på utfordringer som lønnsomhet, sesongsvingninger, kompetansetilgang og press på reisemål. Det er utarbeidet en ny handlingsplan for mer bærekraftig og lønnsom reiselivsnæring.

D) Distriktpolitisk verktøykasse og lokale prioriteringer

- Styret sier at Innovasjon Norge sin distriktpolitiske verktøykasse er redusert over lengre tid (fra 2005).
- I Telemark kan flere virkemidler bare brukes i distriktpolitisk virkeområde (med unntak for enkelte kommuner), og regional ramme (post 553.61) brukes blant annet til distriktsrettede tilskudd, oppstart og nettverk.

E) Landbruk og Bionova

- Styret opplyser at tjenestene overfor landbruket fortsatt øker, og at Bionova har styrket sin posisjon.
- I Telemark viser regionrapporteringen økt aktivitet og bevilgninger i landbruksoppdraget (IBU med mer), samt sterk vekst på investeringstilskudd i tradisjonelt landbruk og flere tiltak knyttet til omstilling (for eksempel løsdrift).

F) Digital *Én vei inn* – enklere tilgang for bedrifter

- Styret viser til at det i 2025 ble nådd en milepæl med 10 000 kundehenvendelser gjennom den digitale inngangen *Én vei inn*, som skal gjøre virkemiddelapparatet mer helhetlig og tilgjengelig.

Økonomi, risiko og styring – det politisk viktige

- Årsresultatet for 2025 var 162 millioner kroner (mot 235 millioner kroner i 2024).
- Styret peker på risiko knyttet til leveranseevne og omdømme, og at kutt/avvikling av oppdrag kan svekke evnen til å levere helhetlige tjenester og dokumentere samfunnseffekt. Styret understreker behovet for tydelig forventningsavklaring om konsekvenser av politiske prioriteringer.

Fremtidsutsikter 2026: kutt og omstilling

Styret beskriver 2026 som et år med krevende prioriteringer, fordi:

- Statsbudsjettet for 2026 innebærer kutt i finansierings- og kompetansetilbudet, og selskapet gjennomfører omstilling med nedbemanning på 100–110 årsverk.
- Styret uttrykker bekymring for manglende sammenheng mellom reduserte rammer og forventninger fra oppdragsgiverne.
- Det varsles også at statsbudsjettet inkluderer kutt i eksportarbeidet og reiseliv, omtalt som 70 millioner og 30 millioner kroner i årsberetningen.
- Samtidig overføres Siva sine næringshage- og inkubasjonsprogrammer til Innovasjon Norge i april 2026, som styret mener kan gi bedre koordinering av tjenester.
- Styret understreker at Innovasjon Norge er et særlovsselskap eid 51 % av staten og 49 % av fylkeskommunene, og at selskapet skal være til stede i hele landet – men må sikre regional nærhet «på nye måter».

Styrets årsberetning peker samlet sett på at Innovasjon Norge leverer dokumenterte effekter og store finansielle bidrag til omstilling, men at 2026 blir preget av kutt, omstilling og behov for tydeligere prioriteringer. For Telemark er dette særlig relevant fordi fylket både er eier, har store omstillings- og industrisatsinger som har brukt Innovasjon Norge-virkemidler i 2025, og fordi reiseliv, distriktsutvikling, gründerskap og landbruk er sentrale næringer i fylket.

Økonomiske, administrative og juridiske konsekvenser

Av økonomiske, administrative og juridiske konsekvenser er det i denne saken forslått avsatt et utbytte til Telemark fylkeskommune for 2025 på 148 513 kroner knyttet til de distriktsrettede risikolånordningene til fylkeskommunene, se note 35 i årsregnskapet.

Konsekvenser for fylkets klimamål og FNs bærekraftsmål

Denne saken har ingen direkte konsekvenser for fylkets klimamål og FNs bærekraftsmål. Det noteres at Innovasjon Norge i stadig større grad legger målene til grunn for egen virksomhet.

Fylkesdirektørens vurdering

Innkalling til foretaksmøte 19. mai 2026 tas til orientering.

Vedlegg:

Innkalling Foretaksmøte 19. mai 2026

Sak 3 Vedlegg 1 Styrets årsberetning 2025

Sak 3 Vedlegg 2 Årsregnskap 2025 - inkl noter

Sak 3 Vedlegg 3 Uavhengig revisors beretning 2025 Innovasjon Norge

Sak 4 Godtgjørelsesrapport ledende personer 2025

Sak 6 Valgkomiteens innstilling til Innovasjon Norges foretaksmøte 2026

Sak 6 Vedlegg 1 CV Monica Mæland

Sak 6 Vedlegg 2 CV Jan Erik Kjerpeseth